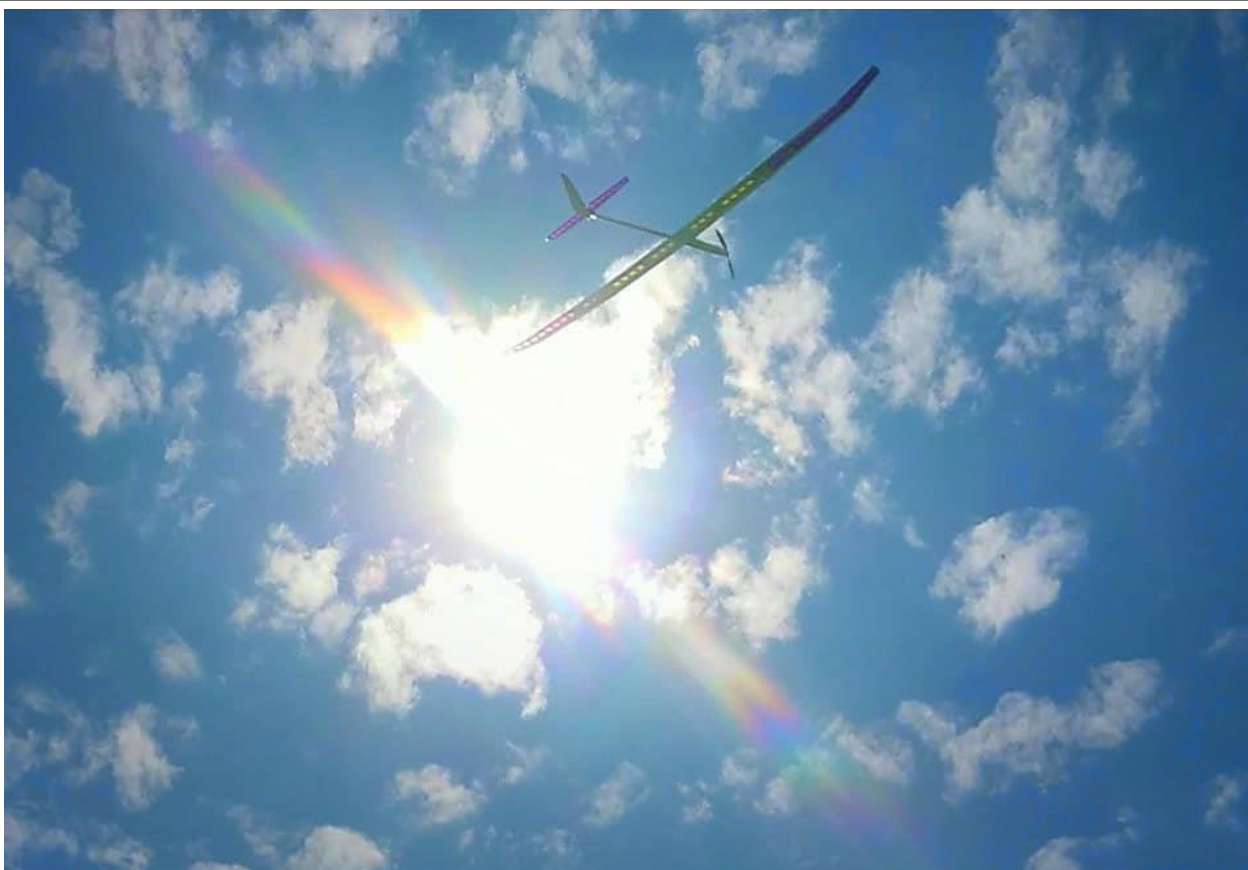

MODELLVÄNNER

december
2019

INNEHÅLL

Rätt ska va rätt	2
Friflyg F1	3
Linflyg F2	3
Radiostyrt F3.....	3
F3A-konstflyg / IMAC	3
AirCombat	3
Pylon F3D.....	3
F3B-segelflyg /F3F/ F3H/F3J /F3K/F5J.....	3
F3C-helikopter / F3N.....	3
F3U F9U Dronerace.....	3
Skalaflyg F4.....	3
Oldtimerflyg.....	4
Modellraketer.....	4
TIPS	4
Pressgrannar.....	5
Nötterna	6
Gurras fotoalbum 16.....	8
På minuten	10
2020	12
Kalender.....	13
Länkar till handlare.....	14

En tidning i pdf som enkelt kan skrivas ut.

Bilder på framsidan:

På Minuten – segelflyg samt arkivbilder från jul-nyår

PDF-bladet är inte menat som konkurrens till pappers-tidning utan ett alternativ som kan ges ut ofta och utan kostnad för läsarna om de inte vill skriva ut bladet på sin eller klubbens skrivare.

I pdf-format finns länkar som är klickbara, om länkarna inte är allt för komplicerade så skrivs de ut.

Var med och Skriv i Modellvänner!

Skicka bilder. Det går bra att skriva för hand på papper, fota och skicka med epost eller pappersbrev.

modell@pgdata.se

/Patrik Gertsson

Ålvägen 10, 29672 Yngsjö

0709-763384

TACKAR

Alla som hjälper till med korrläsning och kommentarer. Det är nyttigt och ofta lärorikt att få lite tips.

Rätt ska va rätt

Hittar du fel så berätta så kommer det en rättning.

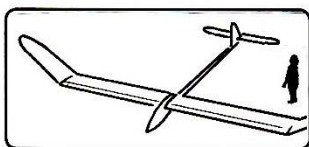
Nyheter

[Pichler Modellbau](#) skickar nyheter till Conny Å som snällt vidarebefordrar till modellvänner.

The Klik 21 Superlite is meanwhile the further developed, fifth generation of the legendary Klik. Unchanged remains the wingspan of 840mm and the low takeoff weight of around 120g. The model was constructed entirely in EPP / carbon fiber and is relatively robust despite its very low weight. The slightly roughened surface of the EPP material gives the model excellent low-speed flight characteristics. The attached spoilers and diffusers noticeably improve the flight characteristics, e.g. also the knife flight performance. Pichler Modellbau now offers the Klik 21 in 3 different colors. The kit costs 69, - €, a combo set including power set, servos and battery is available for 149, - €.

Friflyg F1

F1A / F1H – Segelflyg dras upp med 50 meter lina.

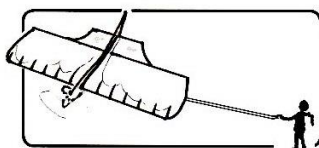
F1B / F1G – Gummimotordrift

F1C / F1J / F1Q / F1S – motordrift med begränsad motortid / energimängd

F1D / F1L – inomhus med gummimotordrift

Det svenska friflygets center ligger i Norberg med de aktivast och bästa piloterna i klubben. Där är också hemsidan som har allt man kan önska. <http://www.norbergsfk.se/>

Linflyg F2

F2A Speed 9 varv=1000m 2,5 cc 40000 rpm

F2B Stunt precisionsprogram konstflyg aerobatic

F2C Team-Racing 3 piloter

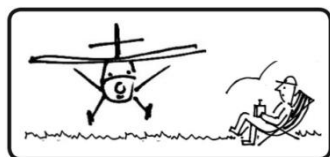
100/200 varv (10/20 km) med omtankning

F2D Combat 2 piloter jagar streamers

SLIS – Sveriges intressefrämjande av stunt har ett forum där man kan läsa en hel del om det som händer just nu.

Radiostyrt F3

F3A-konstflyg / IMAC

På SMFF hemsida hittar man lite bilder och information men på Facebook finns flera grupper
Nordic Classic F3A

Mini IAC har en fin svensk hemsida <http://www.mini-iac.se/> samt ett aktivt forum <http://mini-iac.se/forum/index.php>

AirCombat

Sju krigsmaskiner i skala 1:12 i luften samtidigt i kamp. Man tävlar individuellt men har Skvadroner där

folk från ungefär samma geografiska område går samman för att kämpa mot andra grupper. ACES Sweden har så klart en hemsida där man kan få tips. Planen är billiga att tillverka och det är ganska stor förbrukning för de som tävlar. Klassen är riktigt publikvänlig.

På FB finns Svenska Aircombat-Cupen som är en sluten grupp.

Pylon F3D

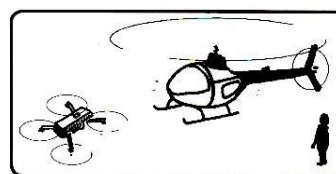

Det finns många klasser i modellflygets hastighetsgren. Information finns på SPIs Hemsida. Pylon har även en Facebooksida som troligen är snabbare med information från flera håll.

F3B-segelflyg / F3F / F3H / F3J / F3K / F5J

På SMFF hittar man en länk till <http://www.modellsegelflyg.se/>

F3C-helikopter / F3N

På SMFF hittar man en länk till <http://f3c.se/> som uppdateras rimligt ofta. Diskussioner förs på Facebook [F3C](#) och [F3N i Sverige](#)

F3U F9U Dronerace

Dronerace är kanske det senaste inom "koptersporten"?

FB-gruppen DroneSweden är värd att kolla.

FB-gruppen Drone-racing-Sweden är en annan aktiv grupp.

SDC – Swedish Drone Cup består av 10 tävlingar. Det beskrivs bra i en [tråd på Facebook](#) där det även finns en film som visar 5e tävlingen i Påldalen

<http://www.dronesweden.se/>

<http://www.dronecup.se/>

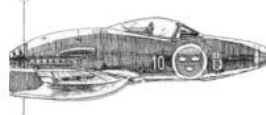
https://www.facebook.com/Swedish-Drone-Cup-2016-128837804148752/?ref=br_rs

<https://www.youtube.com/watch?v=jEntVktI6kM&feature=youtu.be>

Skalaflyg F4

Kolla på

www.skalaflyg.org

Oldtimerflyg

SMOS heter föreningen för antikflyg i Sverige. Hemsidan www.smos.info är bra och det finns flera olika Facebooksidor enbart i Sverige om ämnet.

SMOS sida <https://facebook.com/groups/1652629681638036/>
Oldtimer Modellflyg <https://www.facebook.com/groups/1585107048369505/>
RC Oldtimerflyg <https://facebook.com/groups/510022695786062/>
Modellflygare som bygger egna modeller <https://www.facebook.com/groups/1640518342909817/>
ligger inte helt under oldtimer men har mycket gemensamt.
Modellflyg från plankor .. <https://facebook.com/groups/106766383479603/>
Gamla modellmotorer <https://facebook.com/groups/406229482862631/>
ligger även det ganska nära.

OLDTIMER är ju ett mycket stort begrepp och kärnan är så klart friflygande modeller. Det är svårt att hitta lämpliga fält för friflyg så de träffar som ordnas drar folk från långa avstånd.

Linflyg kom ganska tidigt och det är speciellt en träff i Kungsbacka i början av juni som drar mycket folk med modeller och gamla motorer. Tävling har kommit ganska sent med en enhetsmodell som heter **Weatherman** och som kan anpassas till i princip vilken motor som helst man har liggande.

När det gäller **RC med oldtimermodeller** så är utbudet av flygfält betydligt större så det ordnas tävlingar på flera platser.

Modellraketer

Den 8 september 2018 skapades det en [Facebookgrupp Modellraketer Sverige \[LPR/HPR\]](#).

Hemsida <https://smrk.space>

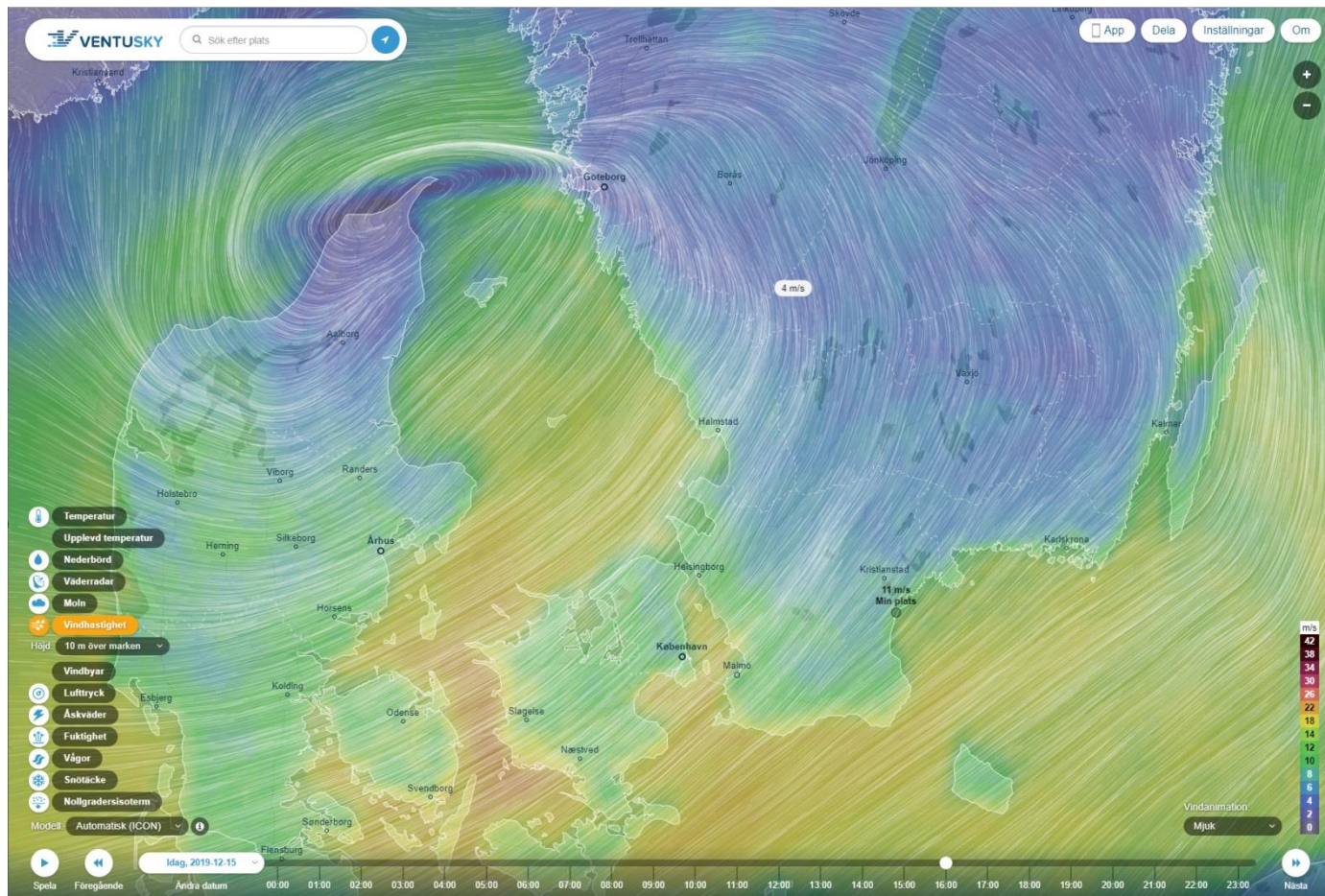
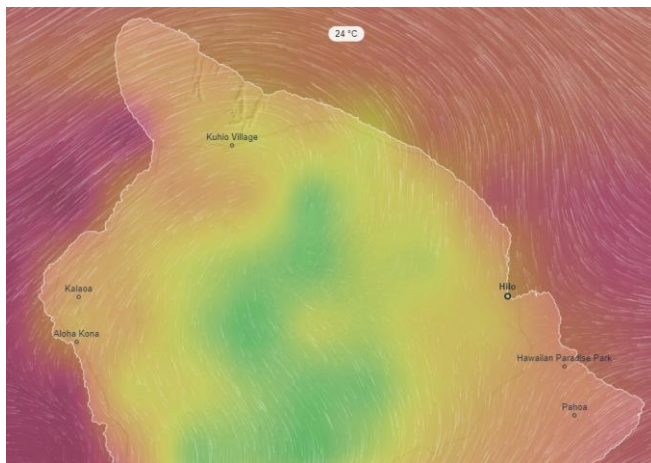
Här finns säkert grupper som jag missat.

TIPS

Magnus Bernroth har länkat till en snygg världsväderkarta på SMFFs hemsida.

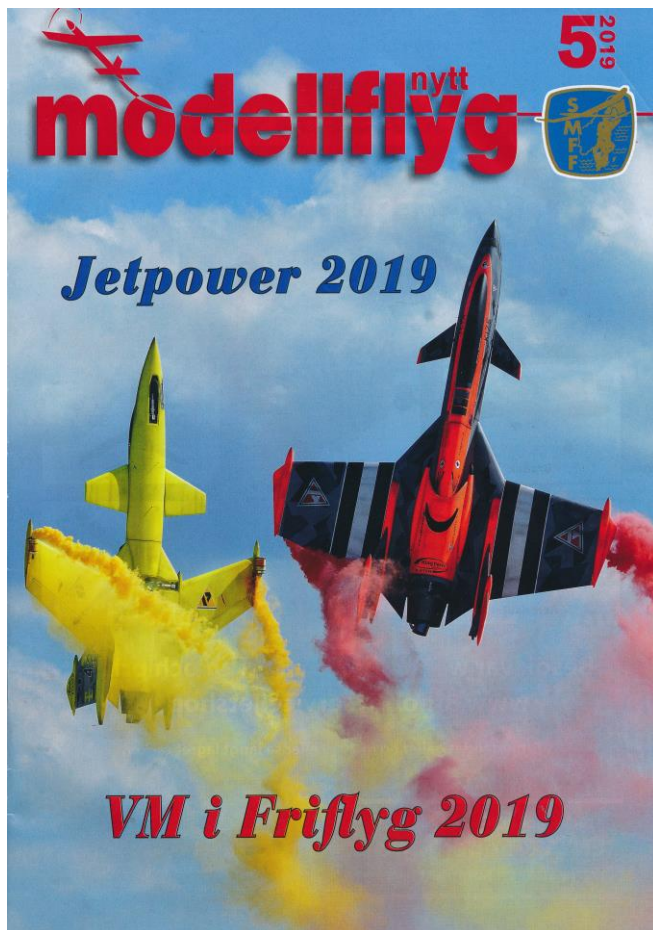
<https://www.ventusky.com/?p=56.57;12.48;7&l=wind-10m&w=soft>

Välj om man vill ha annat än vind som visas. Zooma in om man vill. 2 m/s vind och 22 grader varmt i Kailuha. Bara att boka biljett.

Pressgrannar

INNEHÅLL	
VM i Friflyg	3
SM F3A och RM Nordic	14
Jetpower 2019	24
SM i Skalafläyg 2019	32
Dronerace i Gråbo	35
Retro i Norge	38
Mästerbyggare Torulf Berg	42

Masthead för nr 1-2020, 31 jan. Utgåvan 28 feb.

Ett nummer som följer tidigare. Korrekturläsning verkar inte finnas så det är upp till den som skickar in sitt material att ha en eller två kompisar att kolla texten i förväg för att det ska bli bra.

SMFF har publicerat ett gäng styrelseprotokoll på hemsidan och man kan läsa att nuvarande redaktör inte ställer upp vid kommande stämma. Allt Om Hobby är nämnt så det kan bli intressant att se vad framtiden ger. En tryckt modellflygtidning av hög kvalitet behövs.

De två sista numren av Modellflyvenyt för 2019 finns att läsa på nätet.

3	Forsinkat sagsbehandling
4	BIG HOTS - 3. del
14	Flotte jetmodeller på Lindtorp
16	John og Poul bygger hanglider
18	Genvej til en dremme warbird
19	Tips & tricks
19	Må vi se din hangar?
20	Byg din egen "skalamodel"
24	Scandinavian Free Flight Week 2019
27	Fra Modellflyvning til erhvervspilot
30	VM F3B i Tjekiet var ikke uden dramatik
34	Mindeord - Teddt Shaadt
35	Mindeord - Henning Jensen
35	Mindeord - Peder G. Pedersen
36	To kåbers poesi
38	STORT & småt
40	Modellen med de mange liv
44	Opbevaring af modellfly
44	Hit med din klubhistorie
45	Kickstarter og skumfiduser
48	Tegningsarkiv - fra idé til virkelighed
51	Helikopterfolket til VM i Tyskland
53	Puljemidler har forøget kvaliteten
54	Bestyrelses- og udvalgs kontakto
54	Nyt fra sekretariatet
55	Hvad laver bestyrelsen?
56	Kalender og næste nummer
59	Kolofon og kontakadresser

3	Repræsentantskabsmøde
4	Chuckglidersjov for hele familien
6	VM i F3K i Ungarn 2019
8	En virkelig dårlig dag på kontoret
10	Puljemidler bidrog til kunstgræs
11	Warbirdtræf Woodstock
12	NM F3A i Finland
14	DM i skalafläygning hos NFK
18	Byger og lunt vejr
22	Min bedste flyvning
23	Byggedag i Toftlund
24	KM i linestyret modellflyvning
26	Vinger over Viborg
30	Airmeet 2019 - Et besøg værd
34	RC-Fest Europe RC Parken
36	julen er hjerternes fest
39	Fundet med drone
40	IMAC Nordisk Mesterskab 2019
42	Julehilsen fra tegningsarkivet
44	2019 i billeder fra Bent Frølich
46	Gibsons Brevkasse
48	Hvad ønsker du dig? - boganmeldelser
50	50 års jubilæum Eifel Pokal
52	DM i diesel Combat
54	Bestyrelses- og udvalgs kontakto
54	Nyt fra sekretariatet
56	Tips & Tricks
57	Kalender
59	Kolofon og kontakadresser

<http://modellflyvenyt2.dk/modellflyvenyt2/2019/Modellflyvenyt.5.2019.pdf>

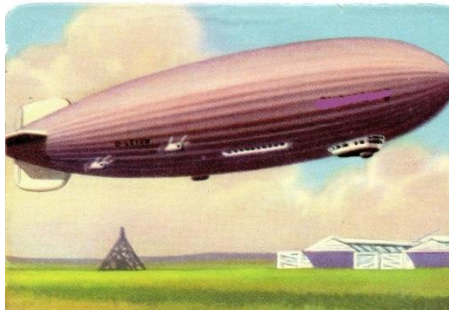
<http://modellflyvenyt2.dk/modellflyvenyt2/2019/Modellflyvenyt.6.2019.pdf>

Som vanligt är det heltäckande med trevliga och intressanta artiklar och många fina bilder.

Nötterna denna julen

kommer från Stig Håkansson som hittade några gamla bokmärken som han har skannat.

1 Graf Zeppelin
X Hindenburg
2 Boden See

1 Focke-Wulf
X Heinkel
2 Messerschmitt

1 Focke XVIII
X Junkers Ju52
2 Armstrong Withworth AW15

1 De Havilland DH95
2 Lockheed 14 Super Electra
3 Beachcraft Model18

1 Avro Type 689 Tudor
X Douglas C-54 Skymaster
2 Boeing B-17

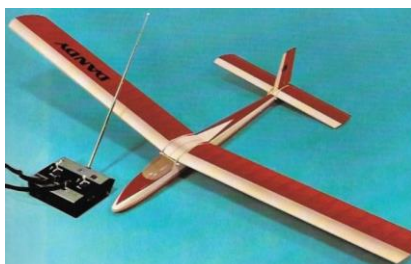
1 Focke-Wulf Fw 200 Condor
X Boeing 307 Stratoliner
2 Douglas DC-4

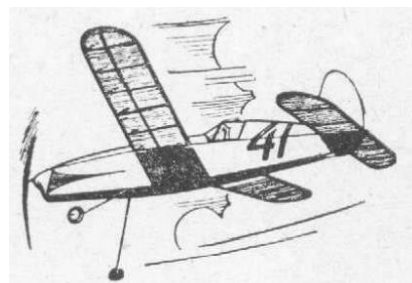
1 Petlyakov Pe-8
X Boeing 307 Stratoliner
2 Fokker XXXVI

1 Arrow Active 2
X Bristol Bulldog
2 Fiat CR42

1 Martin M-130 Clipper
X Boeing 314 Clipper
2 Grumman HU 16A Albatross

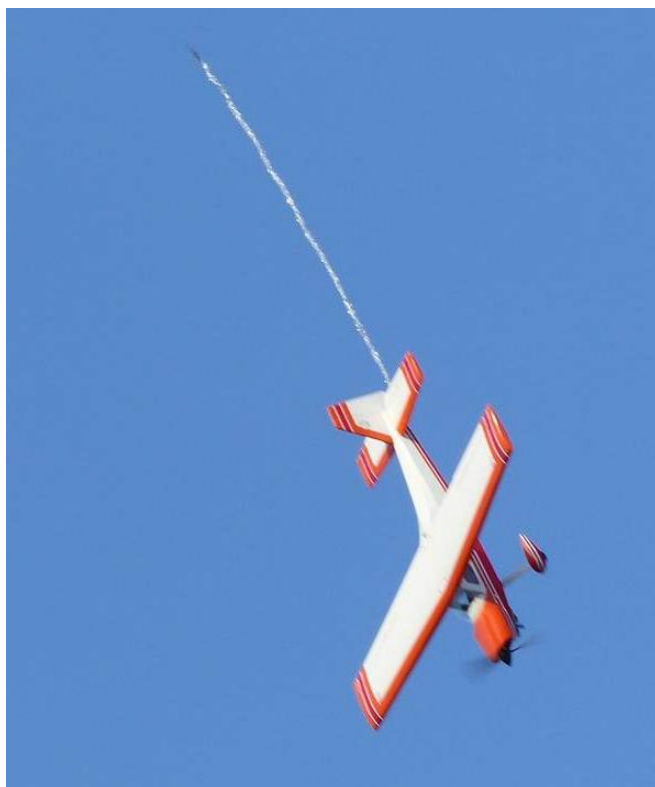

GOD JUL och GOTT NYTT ÅR

Det är flera klubbar som har julflygning som tradition. Inneflyget har nog inneburit att färre modellflygare är aktiva utomhus hela året än förr. Det kanske även beror på att medelåldern på modellflygare har stigit och att vi har blivit betydligt bekvämare än förr. Det är ganska lätt att hitta bilder från vinterflyg för några tiotal år sedan och det finns många tips på hur man får sina metanolmotorer mera lättstartade i kylan. Numera är det tips för att hålla sina batterier varma och hur man kan ha värme i sin sändarpåse eller sina handskar.

Vinterhelg bilder från bildartikel
<http://xn--modellvnner-r8a.se/ba/fyraklubbar/index.htm>
Här flyger Anders Hellsén sin TAXI XL med lusseglitter

Julaftonsflyg med grönt gräs på Ripa.

Nyårsafton hos Kristianstads modellflygklubb

Friflyget utnyttjar vintern för att kunna flyga på stora öppna ytor i form av sjöisar. De senare åren har haft mildare vintrar så det är osäkrare att boka in vinterflygtävlingar om man inte befinner sig mycket långt norrut. Ett läge långt i norr innebär både långa transportsträckor för de tävlande och korta dagar med sol om man inte väntar till våren.

Gurras fotoalbum 16

VM 1997 i Sazena Tjeckien

1 På väg till flygmuseum

2 Häftig dekoration

11 äldre F1C

19 F1C start Lars Gunnar Lindblad

20 Gurras F1C modeller

23 Eddy Astfeldt F1C start

24 Anders, Micke och Deniz fikar

32 John Pettersson med F1A

7 Per Qvarnström håller koll på Mickes F1B

41 Uffe Edlund med sin modell

9 Micke Eriksson vevar max i sin F1B

6 Anders Persson hjälper Lars Gunnar med hans F1C modell

Bror Eimar och Håkan fixar med sina modeller

<http://www.freeflightnews.org.uk/champs/ch9x/ff97.htm>

F1A – 67 Herbert Hartmann, 69 Anders Persson, 91 Ulf Hedlund
F1B – 2 Bror Eimar, 27 Mikael Eriksson, 52 Håkan Broberg
F1C – 48 Lars-Gunnar Lindblad, 50 Eddy Astfeldt, 58 Gunnar Ågren

[Gurras artikel finns i Modellflygnytt 1997 nummer 6 sid 14](#)

http://xn--modellvnnr-r8a.se/old/1997/Modellflygnytt_1997-6.pdf#page=14

På minuten

Text: Micael Petrik
Foto: Klas Lundin

En torsdag och en fredag mitt i juli under semestern hade vi i Eskilstuna Flygklubb Modellflygsektionen landningsträning för el-seglare. Då vi försöker få fler att börja flyga segelmodeller och kanske även få fler att börja tävla så kände vi att det var ett steg i rätt riktning att göra något tillsammans gällande segelflyg.

Vi samlades strax före 10.00 för lite genomgång hur det skulle gå till och sedan började det monteras ihop elseglare. Nivån på planen var från TopModel Astra till MIBO Electra med växlade motorer + en Multiplex EasyStar som Klas hade för att flyga dubbelkommando med en junior.

På Minuten är precis vad det låter som. Starta och landa på en minut och då så nära landningsmärket som möjligt.

Vi blev tvungna att försöka hitta lite skugga under lunchpausen då vi av någon outgrundlig anledning hade vi prickat in två av de varmaste dagarna denna månad

Det var två dagar med många starter och landningar som gav mycket träning.

Det var även en deltagare som åkte dryga 12 mil enkel resa båda dessa träningsdagar. Vi kommer säkert att göra om detta i vår och hoppas då ha fler nya piloter med oss.

Vi har inte så stort modellflygfält men vi är lyckligt lottade för vi har två!

På Ekeby fullskala segelflygfält har vi det fält vi använt mest med solceller för laddning och klubbstuga med en liten bygglokal och fikarum. På andra sidan Eskilstuna har vi Huglandafältet. Ett välskött fält med bara åkrar runt om och ett väldigt bra el-segelflygfält utan fullskalaplan som är i vägen när man kurvar.

Vid 14 tiden båda dagarna blev värmen för mycket så vi fick packa ihop och åka hem. Vi kommer säkert att göra om detta i vår och hoppas då ha fler nya piloter med oss.

2020

Århundradet går från att vara tonåring till att bli vuxet. Vad har då hänt med modellflyget under de första 20 åren på vårt århundrade? Var det bättre förr?

För 20 år sedan var Sture Tingwall redaktör för Modellflygnytt och hade grenredaktörer för Friflyg, Linflyg och Radioflyg till hjälp. Tidningen som kom med 6 nummer per år kunde köpas i tidningskioskerna för 40 kronor eller 200 kronor som årsprenumeration. SMFF har ca 8000 medlemmar och 220 anslutna klubbar

Kyosho och Carl Goldberg var stora leverantörer av modeller och hade representanter i många av Sveriges städer.

Bosse Gårdstad konstruerade modeller som man kunde läsa om i MFN och AoH och kunde köpa som ritning eller byggsats. För 20 år sedan skrev Bosse om hur han minns 50 år tillbaka. [Det är en läsvärd artikel.](#)

De flesta flög med metanolmotorer men Graupner hade elseglare och småmodeller avsedda för elmotorer. Batterierna var av NickelCadmium-typ.

Sändarna var på 35 MHz och det var inga problem att mixa sändare och mottagare från olika fabrikat om man inte ville ha det mest avancerade.

Priserna var ungefär samma i kronor då som nu men pengavärdet har ändrats så att det känns 25% billigare i dag. Dessutom har vi fått en lågprismarknad med mycket billigare alternativ från Asien i dag.

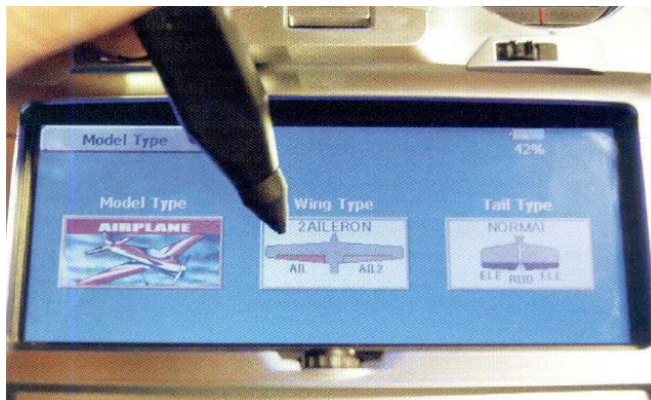
För 10 år sedan hade Modellflygnytt en Redaktion som bestod av VO Bredd men tidningen gjordes då som nu av Conny Classon i Vimmerby. En årsprenumeration med 6 nummer kostade 345 kronor men man kunde köpa lösnummer i tidningskiosken för 60 kronor. SMFF har fortfarande ca 8000 medlemmar och 220 anslutna klubbar
SMFF har hemsida både för Förbundet och för

Modellflygnytt men aktiviteten är låg. Många modellflygare handlar numera över internet.

2,4 GHz har slagit igenom på sändarsidan och de dyra sändarna har stora fina displayer som gör det lätt att konfigurera nya modeller.

LiPo-batterierna och borstlösa har slagit genom och finns nu även till större tävlingsmodeller.

Fler och fler börjar intressera sig för turbinflyg och bensinmotorerna blir vanligare för de som inte går över till elflyg.

I dag har vi 5 nummer av Modellflygnytt per år och tidningen kan inte längre köpas i kioskerna. SMFFs medlemsantal har sjunkit till under hälften mot för 10 år sedan. Modellflygarna är mestadels samma personer som för 20 år sedan och många även samma som för 50 år sedan!

Ett glädjeämne är förstås Dronerace som är en ny modellflyggren som drar lite yngre tävlande som flyger med skärm för ögonen och ser vad deras maskiner har framför sig. Det är otroligt snabba lopp med mycket hinder. Skandinavinen placerar sig ofta högst upp på prispallarna på de stora tävlingarna i världen.

En annan typ av multikoptrar har hittat en kundkrets som inte har något med det traditionella modellflyget att göra – kameradrönare som inte styrs aktivt utan kan flyga helt autonomt efter bestämd rutt eller efter direktiv från en pilot på marken. Då dessa har flugits där de inte bör finnas har det kommit krav från myndigheter så att det gamla traditionella modellflyget nu har fått helt andra regler att följa. Många fält och klubbar runt världen har lagt ner, antingen beroende på nya regler eller på grund av sviktande intresse. Men det finns så klart undantag med mycket aktiva klubbar där aktiviteterna blomstrar året runt.

I Sverige är det TransportStyrelsen som har hand om registren över våra klubbar och fält, och kanske i framtiden även över medlemmar som flyger. RCFF har tillsammans med SMFF ett aktivt onlineregister som har förenklat kontakterna med TS.

Kalender

F1 - Friflyg

F2 – Linflyg

26-29 mars Las Palmas World CUP A
10 april Håxvrålet Weatherman Inlag Kungsbacka
17-18 april Svitavy Cup Tjeckien D
25 april Kga-Racet speed g/y Åbytorp Karlskoga
3-4 maj Bitterfeld World Cup B D
9 maj Snobben Open B Semi Weatherman Nymölla
9-10 maj Hradec Kralove WC A B Tjeckien
10 maj linflygets dag speed C Weatherman Västerås
21-24 maj Karlskoga World Cup
30-31 maj NM Viking WC Herning Danmark
30-31 maj Sächlicher Schweiz WC Sebnitz Tyskland
6-7 juni Josef Gabris WC B Humenne Slovakien
13 juni Oldtimerträff inlag Kungsbacka
27 juni Kga-combaten Åbytorp Karlskoga
27 juni Gripen Trophy B semi Weath.. Simmelsberga
28 juni Swiss F2B open nationals Brugg
4-5 juli Barcelona WC D Spanien
9-12 juli French WC A B C Landres Frankrike
16-19 juli Black Cat WC D Adazi Lettland
7-8 aug Warzaw WC A B C D Wloclawec Polen
9-15 aug VM A B C D Wloclawec Polen
29-30 aug SM A B C D Johannisberg Västerås
29-31 aug Brittitish Nationals Barkstone Heath England
3-6 sep Lugo WC A B C D Italien
5 sep Farmshack B semi Weath.. Lund
12 sep Västkustr.. B semi Weath. Inlag Kungsbacka
13 sep Galax Open Speed C Weath.. Johannisberg V-ås
19-20 sep Jura Cup A C F G Breitenbach Switzerland
24-27 sep Sprit of St Louis WC A USA
10-11 okt Vbg-pokalen Brättelund Vänersborg
11-13 dec Gran Canaria Eurocombat

F3

Segel

F3C F3N Helikopter

Pylon

AirCombat

4-8 aug WASG Ballenstedt Tyskland

IMAC

Swedish Drone Cup

Oldtimer

Träffar 2019/20

1 jan_Nyårsflyg [Janlanda](#) Kivik

Lite arkivfilmer från nyårsflyg som visar den skånska vintern ;-)

<https://youtu.be/FwdWEZ6jKXA>

<https://youtu.be/gRBeoryKBV8>

<https://youtu.be/nfFadVZiSWI>

Skicka in bilder eller filmlänkar från era jul och nyårsflygningar till

modell@pgdata.se

Länkar till handlare

Mest Friflyg och Oldtimer

Ben Buckle Vackra byggsatser till stora OLDTIMER / VINTAGE modeller		Free Flight Supplies Mike Woodhouse är nog ett namn de flesta friflygare känner till. Här finns det mesta i kvalificerat byggmaterial från England.		BYGGMO Nyheter Byggsatser Prislista Länkar Modellflyg Svenska friflygbyggsatser	

Svenska allround

Autopartner Har kvalitetsmärken som Extremeflight, Sebart med flera.		HAB Har det mesta		MFT Har hela Horizon Hobbys sortiment.	
Skånehobby Har balsa, klädsel, SIG byggsatser och hela Horizonsortimentet		Model-Craft Generalagent för OS		RC-Flight Snabbt och billigt. I brevlådan nästa dag!	
ML-Hobby Butik i Lund		3F Hobby Service Mekkat för linflygare!		ProgressAeroWorks Manufacturers of PAW diesel eng Precision engineering of all types Progress Aero Works, Union Mill United Kingdom Run by Anthony Eitflaender Founded by Eric Eitflaender, 1922 Awarded SIMEA Ray Mainstrum	

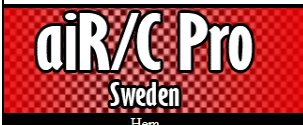
MJD Models Svenska skalabyggsatser		MBS RC Models Modellflygplan och tillbehör Kvalitetsbalsa och egna byggsatser.		ACKUS Enkelt friflyg och gummimotor från Rune i Onsala	

EU-shoppar

Lindinger En av Europas största leverantörer med gigantiskt sortiment och vettiga priser.		HobbyKing Kinagrejor från Holland – kolla att det står EU innan du köper!		Staufenbiel Butiker i bl a Hamburg och Berlin	
Horizon Hobby Har även butiker i Tyskland		Napolskimmiebie Massor med byggsatser från Polen. Electric Simple AirCombat		Pichler Extron Modeller från Tyskland	
motionrc.eu Autoöversatt sida. Lev från Belgien. Robart Futaba mm		www.rbckits.com Online store		Dane RC kits 	

Diverse

Hobby Equipment Flyg-bil-båt-mc - ALLT		aiR/C Pro Sweden Black Horse NGH Saito med mera.			
IAB RC Belysning sladdar och mycket mer		Söders RC Hobby 		Elflyg 	
Hobby Sweden 		TZ IMPORT Jet med mera		Absolut RC Nej – denna ligger inte i Åhus ;-))	
Rynos Hobbyshop I Enköping och på nätet		RCHobbySyd.nu RADIOSTYRD MODELLHOBBY SEDAN 1995		Linecenter / Huss Enkla gummimotor-modeller och pyssel	

Grossister

minicars <i>Serving the Hobby Since 1968</i> Distributör – men kolla deras ÅF-lista som har massor med Återförsäljare runt landet. Stämmer det verkligen?		Carrocar Distributör – men kolla deras ÅF-lista som har massor med Återförsäljare runt landet. Många fel i listan!	ELEFUN Norsk som säljer i Sverige	

Firmor som har lite intressant för modellflygare

Hobbex Religare fritid! De har funnits med många år.		Biltema En stor jäkla flaska CA-lim med accelerator för en 50-lapp kan rädda dagen på fältet ;-)	Kullagergrossisten i Eslöv Säljer bränsle	

Ritningar

Outerzone Stället man hittar de mest fantastiska och även väldigt kända modeller på ritning att ladda hem.		Aerofred Över 23000 modellflygtritningar	Danska förbundets ritningssamling	

Ritningar och shortkits

Belair kit Cutters The Name to Build on ...		Sarik Hobbies The store for the model builder	Peck Polymers Mycket om gummi-motormodeller i USA men har ÅF i England	

Youtube-kanaler att njuta av

John Woodfield Vackra hangfilmer med underbara oldtimers		MaxFliart Friflyg med gummiband och oldtimers i New York		Crazy Horst Med kamera i planet . Gammalt men häftigt	

RCFF Stöder Modellvänner 		Vill du också stödja för flera reportage?		En massa gamla motortester. 	
Model Enginenews 2002-2013 		Hip Pocket Här finns ritningar med mera		Adrians modelengines 	

RCFF hemsida och forum		SMFF hemsida		SMOS Oldtimer hemsida	

3F Hobby Service

STOR LAGERUTFÖRSÄLJNING 10-50% RABATT

Yoshioka Propellrar

Ex. 12.5 x 5.5 från Brodak
Nylon propeller. Perfekt för ST51,
ST60 och andra 46- till 61-motorer.

Aeronaut

Spinners
50%

Propellrar
30%

Mejlitz

Snart i vår webshop:
**Produkter från
RSM distribution**

Chipmunk
Giltig för Classic.
Semiskala Stunter
av Joe Dill.

NYHET!

**Linor på
löpmetar**
Köp valfri
längd.

Flyglinor av wire:

Storlek: 0.20, 0.30, 0.38 och ø 0.45mm

Flyglinor av pianotråd:

Storlek: 0.25, 0.30, 0.35 och ø 0.40mm

59 Ares från Brodak

Byggsats giltig för Classic

Spännvidd: 51 in.
Längd: 38.7 in.
Vingarea: 542 sq. in.
Motor: .35 - .40

Besök vår webshop för mer info och priser!
www.3fhobbyservice.jetshop.se

Erbjudandet gäller tills vidare eller så långt lagret räcker.

**Stort lager av reservdelar till
ENYA & Super Tigre**
Fråga efter en komplett lista!

3F HOBBY SERVICE
www.3fhobbyservice.jetshop.se
E-post: trefhobbyservice@allt2.se
Telefon: 070-62 61 370
Adress: Gyllenhjelmaväg 3, 611 36 Nyköping

Svar på årets bokmärkesnötter:

X Hindenburg, 2 Messerschmitt, 1 Fokker XVIII, X Lockheed 14 Super Electra, X Douglas C-54 Skymaster, 1 Focke-Wulf Fw 200 Condor, 2 Fokker XXXVI, 2 Fiat CR42, X Boeing 314 Clipper, Short Sealand, DH Comet, och Constellation.

Flygbåtarna **Short Sealand** band samman många avlägsna delar av världen via ett nät av flyglinjer efter andra världskrigets slut.

Lockheed Super Electra med Howard Hughes och besättning dundrar fram över sibiriska tundran under rekordflygningen jorden runt på mindre än 4 dygn. Året var 1938.

England etablerade år 1952 den första interkontinentala flyglinjen London-Johannesburg med jetdrivna passagerarflygplan. Det var de fyrmotoriga **De Havilland Comet**.

Från år 1938 flög Pan American Airlines passagerare på rutten som Los Angeles-Honolulu-Auckland samt till Europa med amerikanska flygbåtarna **Boeing Clipper**.

Sista lyckosamma flygningen med zeppelinare över Atlanten under den framgångsrika eran skedde med luftskeppet **Hindenburg** år 1937 till Lakehurst USA.

Douglas Skymaster – här fortfarande med militära beteckningar - trafikerade år 1945 KLM's nyöppnade indonesien-rutt till Batavia/Jakarta. Tillfälligt under väderskydd för motorservice på en nästan helt förstörd Schiphol-flygplats.

Messerschmitt var tyska Luftwaffes standardjaktplan under andra världskriget och det vann fler luftstrider än något annat flygplan gjort i historien. Det är också det mest producerade jaktplanet någonsin med ca 34 000 byggda flygplan.

Italienska **Fiat CR42** var ett robust och smidigt plan som var mycket omtyckt av piloterna. Ingick i flera länders flygvapen förutom Italien t.ex. Belgien, Tyskland, Ungern, Sydafrika och Sverige. Endast två kompletta exemplar finns bevarade i världen, varav det ena kan beskådas på vårt Flygvapenmuseum.

Den sista versionen av berömda **Fokker FXXXVI** som var byggda med en träram-konstruktion. Här cruising över ett idylliskt Holland i förkrigstid år 1934.

Första turen för KLM med **Fokker XVIII** gick år 1934 över södra Atlanten till "The Dutch Caribbean Dominions" - en grupp öar i Antillerna utanför central-Amerika. Piloten Hondong och navigatör Van Balkom passerar en holländsk ubåt som utgjorde "mid-ocean-check-point".

Den delvis återställda sönderbombade holländska Schiphol-flygplatsen tar emot det första **Lockheed Constellation** år 1944. De tjusiga passagerarflygplanen användes av KLM för trafik över Atlanten.

Focke-Wulf Condor var ett elegant tyskt passagerarflygplan. Det trafikerade rutten New York – Berlin år 1938. Med en snittfart på 330 km/h tog resan 19 timmar.

Vid årets kortaste dagar är det lätt att längt till sommaren som Per Pålssoh här har fångat på en underbar sjöflygbild

